

1943

Երեքշաբթի օր Ս. Պատրիարք Հայ-
րեն, ընկերակցութեամբ Պրուսայու
առաջնորդ Գեր. Բ. Բրժուկովիչնոս եպիս-
կոպոսի և Երուսաղիմայ Գեր. Ժոնա-
նորդի. արտաքին գործոց պաշտօնեայ
վսեմ. Ստեփէթ Ժաշայիէն երթալով,
թէ Երուսաղիմայ իրաւանց, և թէ
Պրուսայի և Եւդոկիոյ առաջնորդական
խնդրոց նկատմամբ Նորին վսեմու-
թեան մանրամասն տեղեկութիւններ
տալով, այս մասին իւր անմիջական
պաշտպանութիւնը խնդրեր են, և Նո-
րին վսեմութիւնն ալ խոստացեր է
քիչ օրէն այս ամեն խնդիրներն կար-
գադրել:

Չորեքշաբթի օր ալ Ս. Պատրիարք
Հայրն, փիւրքճիպշեան Բարձրոյ և
Գաբու քէհեանի Աբրահամ էփէնտի
ներուն հետ փոխադարձ այցելութեան
գնաց հասարակաց կրթութեան պաշ-
տոնեայ վսեմ, Բէմալ փաշային, և Նո-
րին վսեմութեան այցելութեանը հա-
մար իւր շնորհակալութիւնը յայտնե-
լով՝ խնդրեց միանգամայն որ քաւա-
ռաց մէջ Հայ չորպաճիներու ձեռօք
ճնշուող վարժապետաց և ուսումնական
տնձանց իւր պաշտպանութիւնը չի զբ-
լանայ :

Նորին վսեմութիւնն արմատին ա-
զահովդընելով զՍ. Պաշարարքն, խոս-
տացաւ նաև ձրիաբար թէ Տաճկերէն
դասաւորու, և թէ նոյն խզուրն վերա-
բերեալ գրգբեր և աշխարհացոյց տախ-
տակներ զրկել ուր որ պէտք ըլլայ՝

Նորին վսեմութեան արաւանդու-
գական շնորհն ալ, արդարեւ մեր ազ-
գին յաւիտեական երախտապարտու-
ածեանն ու շնորհակալութեանը արժաւ,
նի է:

Հատարակաց կրթութեան Պաշտօն-
եայ վսեմ. Իէմալ բաշայի Գումգաբունի
Մար վարժարանն և անտի Լուսաւոր
չեան աղկիւնց վարժարանն քրած ար-
ցելուութեան նկատմամբ, յիշեալ Թաղի
Թաղ. Խորհրդոյ կողմանէ նստակ մը
ղրկուած է մեզի ի հրատարակութիւն օ-
բայց մենք արդէն զայն մանրամասն
տեղեկութիւններով հրատարակած ըլ-
լախուս համար, միայն՝ Թէ Նորին վը-
ստութեան կողմանէ խօսուած ատե-
նաբանութիւնն և Թէ աշակերտաց մի-
ոյն խօսած Հայերէն ուղերձը հրատա-
րակել բաւ կը համարիմք :

Ահաւաստիլ հորին Աստուծեան խաբը
 Ճիւղէնին մալիւմի օլտուղու վէ ա
 սաբը ճէիլէսի տալիմա մէշհուր պու-
 լունտուղու իւզըն , տէվլէթի Ալիյէ
 ճինս վէ մէզհէպ վէ տին վէ միլէթ
 թէֆիւրի իթմէքսիզին , քեաֆիէյի թէ-
 պաալի սալթանաթը սէնիեէնին մազ-
 հուրը սաատէթհալ օլմասընը ախասսը
 հաւալ իթթիխապ պուլումուշ տուր :

Ստատեթիկ հալել մեղքագործուն անյայտ
մեարիքի վե հուսուել թեքագգըլի մե-
արիքիե միւհթաճիւնիւլէյհին ինթի
գամի մեքեթիկայ տիր , պու ճիհեթիւ
պու կիւնքի կիւնտե մուայէնէ վե միւ-
շահետեպիլէ քեպի սուրուր վե իպթի-
հաճ իթտիլմիդ իշ պու մեքթեպին չու
հալել ինթիգամէ վիսուլունտան տուլալ
միւհեպիս վե միւտիր վե մուալիմէրի-
նէ սուրեթի մախսուսեաէ թէշեքքիւր
իյէրիմ , վե պուրատա թահսիլի հիւ-
նէր վե մարիքէթէ չուլլմագտա պու-
լունան շահիրտանըն իպրալ իթտիքէ-
րի էսէրի թեքագգիտէն տուլալ ճիւմ-
լէսինէ թահսին վե տփերինիմ պէրաւն
իլէ սայէյի Ֆէյլլայէյի հաղըթի

Բառարկշահիտէ մահաւ լի մարիֆէթլէրի
 օլարագ մաղճարը ֆէյզ ու քէմալ օլ-
 մալարընը թէմէննի, վէ մէքթէպին
 թէրագգընաթը իչնի իգթիզա իտէն
 հէր տիւրլու մուսվէնէթտէ նէղարէթ-
 ճէ գուսուր իտիլմէնէճէկինի թէմ'մին
 իտէրիմ:

(Հայերէն ուղերձին պատճէնը)

Straw'p'p

ինչպէս ամէն առթիւ մէջ, նոյնպէս
և սոյն որտաղորաւ ակումբիս մէջ՝ զոր
կը փառաւորէ իւր յօծարակամ ներ-
կայութեամբը հասարակօց կրթու-
թեան վեմամփայլ պաշտօնեայն, կը
փութամք մեր խորին շնորհակալու-
թիւնը և սրտագին մաղթանքը հրա-
պարակաւ մատուցանել մեր Օգոստոս-
փառ տիրոջ, որն որ իւր հայրական
խնամքը հաւասարապէս կը սփռէ իւր
բոլոր հպատակացը վրայ, անշուշտ այն
համոզմամբ՝ որ Աստուծմէ անոնք իւր
վեհանձնական հսկողութեանն ու պահ-
պանութեանը յանձնուած են : Մեք
Հայերս գրեթէ չորս հարիւր տարիէ՛ն
վեր և աւելի, Օսմանեան հզօր պե-
տութեան բոլոր Սուլթաններուն հա-
մակրութիւնը գրաւած մէք մեր հլու
հպատակութեամբը, և առատապէս
անոնց բարձր շնորհներն ու արտօնու-
թիւնքը վայելած, նոցա սոյն համակ-
րութեանն իրախոսեալ՝ պետութեան
բայեմաւաւ երկրին վաճառականութե-
ան և արհեստից զարգացմանը՝ քան
ուրիշ ամէն ազգեր՝ նպաստած, որոց
ի վտխարէն միշտ գութ, լինամք և
քաջակերութիւն տեսած եմք : Կրկնա-
կի երախտապարտ եմք մեր Օգոստոս-
փառ տիրոջմէն այն բարձր հոծութեա-
նը համար, որով քստ պահանջման դա-
րուն իւր ամէն կարգի հպատակաց բա-
րոյական և մտաւորական զարգացմու-
նը կը բաղձայ, ուսումնական հաստա-
տութիւնքը իբրեւ նեցուկը իւր հզօր
պետութեան հաստատութեանը՝ ուղ-
ղակի վեհանձնաբար կը քաջակերէ և
կը փափաքի որ իւր բոլոր ժողովուրդը
յառաջդիմութեան հոսանքին մէջ մրտն-
է :

Ուրախ եմք որ Նորին Վեհափա-
ռութեան իւրաքանչիւր վսեմավարչ
նախարարքք ամենայն սիրով և յօժա-
րութեամբ կը համապատասխանեն նո-
րա կամաջը, և կրկնակի փութով կաշ-
խատին հասարակաց կրթութեանը, ա-
հաւաստիկ պալծառ և սրտառու օրի-
նակ կընծայէ մեզ աւար վսեմավարչ-
իշխան լաւա իւր վեհանձնական ներ-
կայութեամբ, որով տաղանդն և լու-
սաւորութեան դասին ունեցած վա-
րկաքներն ծանօթ են բոլոր լուսաւոր-
եալ աշխարհի :

Կէցցէ ուրեմն Ռոստափաւն և բա-
րեխնամ Տէր մեր Ապտիւլ Աղիզ խան,
և ամենայն վստմափայլ նախարարք
իւր, դարուց ՚ի դարս անասան կայ-
ցէ պետութիւնն Օսմանեան :

. . . Խմբացի իր ,

Թաղիս Թաղ. խորհրդոյ եօթը ան-
դամներէն երեքը հրաժարած և Թաղ.
խորհուրդը Ս Էնդամի վերածելու հա-
մար ընտրողական ժողովոյ կողմանէ
սշշողմ եղած քլլալով, հետեալ եւա.
պատիկ ցանկը պատրաստեց, 'ի դիւ-
րութիւն հասարակաց :

Անուանք

Դարբինել է ֆենտի	Դերձակեան
Խաշիկ	» Լանեասեան
Խաշիկ	» Պիլլակուխան
Միքայէլ	» Պէշրեան
Սարգիս	» Լարապետեան

Մ. Թադէոս »	Լօքմակէօզեան
Մանուկ »	Գազգ
Մաթէք »	Խաչատուրեան
Յարութիւն »	Կիւմլիկէրտաւեան
Նազարէթ »	Լիմօնճեան
Պապիկ »	Գալլընեան
Սէրովբէ »	Թադւորեան
Սարգիս »	Խանճեան

Ուստի կը հրաւիրեմք թաղիս բոլոր
 ընտրողները՝ որոնք սահմանադրապէս
 քուէ տալու իրաւունք ունին, մարտ
 18 ժամէ 3էն մինչև եօթը թաղական
 խորհրդոյ ընտրելի անձանց քուէներն,
 քուէտուք անձամբ բերեն և ընտրո.
 ղաց բերեն տետրակին մէջ անունին ստոր.
 ղագրին, և կամ ստորագրեալ նամակ.
 կաւ զրկեն. ընտրողը պարտաւոր չին
 յիշեալ յուցական հետեւելու, այլ ա.
 զատ են ուզած անձանց քուէ տալու:

Խնդրեմ սոյն քուէարկութեան ծա-
նուցումը, պատուական թերթերով ուղ-
միջոցաւ հրատարակել 'ի լուր քուէ-
արկուալ թաղիս :

ဂဏပ် သိမ်သမ် မိတ္တ

աղօթարար

Կէտիք՝ փաշա Յարութիւն վարդապետ
13 մարտ 1873 Յովհաննէսեան

իզմիտտէն աւարդըմբզ պիր մէք-
թուպտա շու վէճէ իլէ օգ ունմուշտուր
Պին ալթը Եիւզ սէնէ մուգատտէմ
մարտիրոս օյան Երկուց Բիւրուց քիլի-
սէսինին էթրաֆընը Ներսէս սրբազան
գագաթըրարագ էրէյիճէ էսկի շէյլէր
չըգմանա պաշլաաթ իսէ տէ , ումուլուր
քի տաճա պուստան սօնրա չօգ շէյլէր
չըգաճագ . շիմտիեէ գաստար իրք պին
կիւնտէլիք իշ իշլէնմիշ իսէ տէ , միւ-
մաիլէյ Ներսէս սրբազանըն ճէօմաա-
թա վիրտիյի թէէսիրլի քարողլաթը ի-
լէ , իկիրմի պին զ՝ գատտր ժմէլիաթ
պիր փարասըլ օլմուշտուր . շէյլէ քի
Ներսէս սրբազան հէր կիւն սաաթ սէ-
քիլ րատտէլէրինտէ սըճաղա սօուղա
պագմանարագ կիթմէքտէ , վէ ճէս-
մաաթի տախի տիւքքեանլաթը գարա-
եարագ , պաղէն տափուլ զուրնա պէ-
րապէրլէրինտէ կիտիպ իշլէմէքտէ տիր-
լէր . չըգան ագճէլէրին իւզէրինտէ ,
Յիսուս ֆրիստոս իսմի եազըլը տըր ,
վէ պիր թաթաֆտա տախի օնուն սու-
րէթի դանն օլունուր :

[illegible]

Սէրգուրէնալբղ իւրամէթի, աթու-
ֆէիլու Գուսապէ, էֆէնտի հազրէթ-
լէրինէ իհալէ պուրուլու շտուր :

—Նափիա հազարը բաշա հալրէթէ-
րի, Հայտար բաշա վէ իղմիտ չբմէն-
աբփէրլէրինի մուայեհէնէնէ կիթմիշ
տիր :

— Ճէպէլի Լիպնան միւթասարըքը
 Բիւթթէմ Բաշա հազրէթէրի, տիւնք
 Կիւն Տէրսաստէթէ միւվասէթ իլէ
 մի, տիր:

— Դէ՛ր ինտէ սաթանաթը սէնիեի
սէֆիի Որիսթաքի պէյին, ձէգունէն
Տէրսատէթէ կէլէճէյի վէ սէֆարէթ
պաշ քեթիպինին, մասուհաս լիւղար
թայինն օլունտուղու դաղէթ Եւարտա
օգունմույ տուր :

— Թորիսանէյի սմիւրէ թարաֆըն.
տան, ինկիլթէրատ սըբարըշ օլուն.
մուշ օլան 50 միւսուն ֆիւէնկին իմալը.
նա նէզարէթ իթմէք իւզըն, միրալա.
Ալիզ պէյ էֆէնտի, լոնտրատա իլլամ.
լուննադ տոր :

— Բուսմէի շրմէնտըֆերէրի Թահվի
լաթընտան պիրեր չերեհեհ սաթըլան
ըրրումէսլէրին, վիլանէթլէրաէ տալս

Խաթը ըմբամսը զըմբնտու, մագամը
 սատարէթ ուղմատան էմր պոռոռումու
 տուր :

— Թողանա Բոսի արշիտիւք հող-
լէթէրի մայէթ ինէ մեմուր Իշիվիչ օ-
լան մագամը սէրասքէրի ետվէրի հարպ-
լէրին տէն պին պաշքը Սուսլափա պէ-
յէ, Ավսթրիո իմէրաթ օրու հազրէթ-
լէրի թարափքն տան, Գուրոն տը Յէր
նըչանքն իւլիւն ճիւ րիւթ պէսին տէն
պիւր գըթ աոր ի թա օլուն մուշ տուր :

— Էլի միևնույն լիքատան իրարեթ
օլմագ վէ երեւոյն 60 ֆիաթլէ թէտա-
վիլէ չըգարըմագ իւրըն, չարէնպիհ
կիւնիւ, ճանիպի հիւքիւմէթի սէնի-
եւտէն, Պանգը Օսմանի, վէ իթիպա-
րը Ոււոմմիի Օսմանի պանգաւընտան
պիւր իսթիգըապ մուգապէլէնամէսի ագտ
ու թանգիւմ օլունմուշ տուր :

Իշ պու իսթիգրազըն սենէվի եււզ-
տէ պէշ ֆարիգի վէ եււզտէ եարըմ
տախի ըսէւմախի օլաճագ, վէ պու
իսթիգրազը վիրէն մէզքիւր պանգա-
ւարա, եււզտէ իքի գօմիսիօն վիրիլէ,
ճէք տիր :

Մէջըրիւր իսթիգրազըն թէքսիլ սէ
հիմէրի պէշ սէնէտէ բիացաեա չըգա-
րըրըպ, սէնէտէ եալընըզ օն միւեօն
լիրալըզ սէհիփ թէտալիւէ չըգարը-
լաճագ տըր :

—Մարինէ նազըրը Ռիչարտի ռաչա
հազրէթլէրն, հուզւուրն հազրէթի վա-
տիշահինէ չըգարագ, պրի իւայլի միւտ-
տէթ միւքեալէմէտէ պուլուհմուշար
տոր :

—Այսօր փրանկա ապրիլի ի պիտաւսըն-
տան ի իմացարէն, Բումբէլի շըմէնտըֆէ-
րի գումարահասընըն Տէրսատեթտէն
Մադըը քէօլունէն վէ Այիսթէֆանօսս
վէ Բիւլիւքը Սէքմէնէնէ կիտիպ կէլմէ
պիլէթէրի իլսրաճ օլունաճաղը կիպի,
ֆիւտաթընըն տախի էպվէլքինտէն աշա-
ղը օլաճաղը իպիտիմի տիր:

— Զորչէնպիհ կիւնիւ, յիւքէլա մէծ-
լիսի, սատրապա՛մ հազրէթ լէրինին
թահթը ըրեսէթինտէ օլաբադ, Պապը
Ալիտէ թէճէմմիւ իյլէմիշ տիր :

— Ի վերջոս կէօրիւք մէմուրարք-
նքն, պիտ իրունան կէմիսինին գարտա-
նք օ) ֆըշք պարութ գարաւա չըգա-
րաճաղքէ Էսնատէ անլէրի զապիթ իթ-
միշ օլտուգլարք, մահէլի հալատի-
սինտէն. աիր :

Իզմիրլին Լեւբարսիալ զազէթասըն
տա օգուռնտուղունա կէօրէ, օրաշըն
յնկիրիզ քօնսօլօտա, իւնկարիա նամ
Ավսթրիա վարթարուն կիտիպ, իսկէն
տարէնէտէն կէթիւրիւմիշ օլաւ պէշ նէ
ֆէշ Եսլրէրի ազատիթմիթմիշ տիւր

—Առանաւորն Գուրիէէն եազըլ-
տըղնա կէօրէ, շէճրի մէզըխրտէ,
40 եաշընտա պիր իրանլը դաթլ իտիւ-
միշ տիր: Ճէլլատ մէրդուսուս քէլէ-
սինի, անճազ. 20 տէֆա լուրուշոս
վիճուտինտէն աեքրապիմիշ տիր:

—Սիրաճտա օգուներուդունա կէ-
րէ, մաթպատ հաղգընտա գալեմէ ա-
լընան եկնի նիգամնաւէ տհըթեմընճա,
պունթան պէօլէ մէմալիքի մահրու-
սէտէ մաթպատ քիւլատ իտէնկէր
հիւքիւմէթէ միրկի միթէճէքլեր աիր

— Զապիթ ինչ միւշիկի լաշա հագ-
րէթէրի, կէշէն հաֆթա խսթանպո-
լուն մահպէս/սանէլէրինի տօլաշլպ
հէր պիր մահպուստն, քէնտի իլամի:

նըն եհնիտէն կէօզտէն կէչիրիմէսի
զմննտա, Պապը զապթիհէհէ պիրէր
արզուհաւ լիբրմէլէրինի էմր պուեուր-
մու, տուր :

—Ահաբայ աստիկէն սաղարը Միտ.
հաթ բաշա հաղրէթլէրի, կէշէն սալը

Ի Լ Ա Ն

ՕՍԴՐՈ ՕԴՈՍՄԱՆ Պանդար ճանապարհ 50 վե 100
լրացի Օսմանի գըլմեթինաե Մանուրը Պոնուարը չըգա
րըմը օլուպ, պուլարըն
90 կիւն վատեւի օլանարը սենեաե 00 6 վե
30 կիւն վատեւի օլանարը սենեաե 00 5 ֆայիլ կեթի
րեճէլի իլան օլունուր:

կիւնիւ, մէհքէմէլի իսթինաֆիլե, վե
մէհքէմէ տայիլեմիսին կիտիպ, կեօրիւ
լէն տալարըն տիլեմիսին տիր:

—Անաթօլիքօս Ասթիւր նամ րուս
ղաղթեալնա օգունտուղուն կէօ
րե, մէարիֆի ումուսիլե նաղըրը Բե
մալ րաշա հաղթեթլեթի, Ֆենեթեթի
րուսարըն միլեթ մեթեթիլ քիւթիւպ
լանեթինե վե էն ֆաղըր շալիւտլեթե,
եիւղ րաշա գաւար թիւրքեթ քիւթապ
իհտա իլլեմիլ տիր:

—Պարոն Կոլաթմիտ, ամէլիլեթլեթ
ճէմիլեթինե 1000 ֆրանգ իհտա իլլե
միլ տիր:

—Յրանսա, վե Ասթիւր սեֆիւր
լեթի ճէնապլեթի, իլ պու րաղար իրթե
սի կիւնիւ, Պապը գապթիլեթե կիտե
րեթ, գապթիլեթ միւլիլի իղթեթ րաշա
հաղթեթլեթինե վիղիթա վիղիլլեթ տիր:

—Պու կիւն սաթթ Կ րաւտեթլեթին
տէ իւսիլեթաւտա Ենի մահալլեթե
Լօլլե սօգաղընտա վաղը պիլ մեյ
լանեթինե ամէլ զուհուր իթմիլ, վե
պիլ թարաֆա սիւրաթեթ իթմեթիլլեթ
անիլտէ պաւտըլլեթ տիր:

Տէրաւտթ թարաֆա Շիլլեթի իլանը

Պին սեթիլ Եիւղ եթմիլ իլլի սե
նէի միլաւտիլեթինե մահալլեթին, թը
րաւալ Շիլլեթի հիսսեթլեթինե պե
հէրինե, պին սեթիլ Եիւղ եթմիլ իլլ
սենէի միլաւտիլեթինե մահալլեթին
Իլլիլեթինե թէճէմիլ իտէն ճէմիլեթի
ուսուլեթինե իթաւըն թալիսիլ վե
թէնապ իլլեթիլ թէճէթ թիւթալ գու
րօնուլեթինե պեթլի օլան սեթսին իր
ղուրուլեթինե մահալլեթին օնտօ
գուղունուլ թարիլիլեթինե իթիպարէն,
շիլլեթինե Մէհքէմէլեթ—Ալի րաշա իս
նընտա վաղը մէրքեթլեթինե իթա օլու
նաւաղը իլան օլունուր:

ԻԼԱՆ

Սուլթան համամիլտա Եե
նի կէշիտ իլան իթթիլապլիտե
5 իլլեթիլ օլուն մաղաւտաւ,
կեօմիլլեթինե սեթիլապլիտե
նե արընը հէր ճիլա Եշեա
կէթեթ պուրա վե կէթեթ թաշ
րա իլլեթ հիլլեթիլեթինե իթաւա
թըլմաղտա օլունուլ, վե 10
լրաւտան զիլաւտե մաղ արան
լարա, միլաւտիլ ըրթօնթօ ի
տիլեճէլի իլան օլունուր:

1873 սենէսի ալաֆիլանիլա նիսան իւ
թիլաւտաւ չէթիլլեթե տէմիլ Եօլու
րիլանգօսունուլ 75 ատէտ սէհիլլեթի
նիլ ալաւթընը իլլ ճիլա իլլապիլի
լե, պէհէթ հիսսեթի պիլ մեթիլլեթինե
ֆիլլուլթ վե անհապը հիսսեթե, պի
րեթ մաղպուլ սենէսի վիլլիլա, մէթ
թիւր 75 սէհիլլեթին պալիլլեթին հիսսեթար
թիլանգօսունուլ, իլլ իլլաւտաւ րաղ
պլեթ պուլուրաւաղ զէլլաթ, չարշուի
քէպիլտէ Զուլաւաթ իլանընտա իլլաթ
գալթա 43 իլլեթիլլեթ օտաւտա Պէր

պէրեանար գուլաւաւաւաւ միւրա
ճաւթ իլլեթլեթի:

ՍՈՆ ՀԱՎԱՍՏԱԼԵՐ

ԻՍԲԱՆԵԱ

Մատրիտ, 25 մարտ

Պուրա զաղթեալարըն պէհանը
նա Նէղարէն, Գարօս պէօլլեթլեթի,
զիլաւաթիլլեթ մէրհամէթիլլեթե տալ
րանըպ, կէշալլեթլեթ եթլլեթե պիլա
լարը եաղմաղտա վե մալլեթի ամէլ
վիլլեթեթ տիլլեթի, հիւթիլլեթ, պուլ
լարը գօլլաւաղ իլլին, արգալարըն
տան ամէր սէլլ իթմիլ օլուպ, աղ
վաղըթտան, պուլլարըն վիլլեթի օր
թաւտան գալթիլլեթ տէլի մէմուլ օ
լունուր:

ՅԻՍՏԱ

Բարիս, 26 մարտ

Իսթանբուլի մուլապիլլեթիլլեթ
տէն աղաղընը իսթանբուլ, Բեթ Գե
նա տըր, օրտուտա աւթըլլեթ, քէնսի
պէօլլեթլեթինե իթաւթ իլլեթինե
վե պու իթաւթաղընը կիթիլլեթե
արթմաղտա տըր, Գապիլլեթ օղա
լարը պէլլիլտէ իթթիլլեթաղընը
վար, Գարօս պէօլլեթլեթի իլլեթ
Գալթիլլեթա վաղը Ռիւթ Զէհիլլեթ
կիթիլլեթ:

ԱՎԹԵՐԻԱ-ՄԱՃԱՐ

Վիլլեթ, 26 մարտ

Լօնտա պանգաւաթ, ըսթօնթօսու
նու եիլաթ Կէ չըգարտե տէլի ալը
նան հալաւտիլ իլլեթինե, պօրաւ գա
րանաւաղը ճանտա ֆօնտօլար պիլա
տիլալլեթ:

Վիլլեթտան Նօլլեթ պիլ տէմիլ
եօլ իլլաւտա տալիլ գանուլ լալիլա
սը, վիլլեթ թարաֆընտան գաւարա
ւա թաղաւթ օլունուլ:

Բէլլեթ, 26 մարտ

Ըսթօնթօ պանգաւաթ տալիլ գա
նուլ լալիլա, գաւարաւա թաղաւթ
օլունուլ:

ԹԻԻՃՃԱՐԻՅԻ

Լիլլեթիլ 28 մարտ

Միլլեթի Նիւ օրլեան րաւաղը,
Բէնա 9 1/2 5-8
Տօլարա Ելլեթին 8 1/4
Պու կիւն սաթթ 12,000 պալա
Բիլապա գալիլ

Լօնտա 28 մարտ

Աֆիլլեթ կիւնիլլեթ ֆիլլաթը 21 25
Թիլլեթ 38 00
Զաթ իլլեթի, իլլաւաթիլ 26 1/4
Ճիլլեթ կիւնիլլեթ ֆիլլաթ լիլա 7 10

ՍԱՐՐԱՅԻՅԻ

(Սթան Ժան Բալլեթ)

Բարիս 27 մարտ

Եսթաթ Ռաւաթ 88 50
1865 իլլեթիլ 378
1869 իլլեթիլ 340
Բուլլեթ ամիլլեթ սէհիլլեթի 180 00
» » » 160 50
Իլլալիա ֆօնտօսու 63 20
Յրանսա ֆօնտօսու 88 62
» » » 90 88
Բիլապա գալիլ

ԳՈՒԼԱՐ ԲԻՆԱՐ

Եսթ Բարիս 15 մարտ	Բիլապա գալիլ	61-24
» » 16 »	սաթթալ աղալը	61-55
» » սաթթ 6 »		61-52
Իսթիլլեթ 1865 »		382-
» 1865 »		572-
» 1869 գուրօն քէլլեթ »		523-1/2
» 1872 »		94-94 1/4
Սօսիլլեթ ճէնէրալ աղալլեթ »		15-25
Քիլլեթ » »		19-55
Նըմէնտըֆիլ սէհիլլեթի Եսթիլ »		184-
» » Եսթիլ »		88-
Թարաֆալ հիլլեթի »		20-00
Սօսիլլեթ Ալլեթիլ թիլլեթ »		12-90
Ստալլալ պանգաւաթ աղալլեթ »		9-25
Վիլլեթի գուլաւաթ »		5 04
Սօսիլլեթ օթօմալ »		7-04
Ագէլ ֆայիլ »		11 0/0

ԱԳՃԵԼԵԻՆ ԲԻՆԱՐ 16 ՄԱՐՏ

Ինիլլեթ լիլաւթ »	110-10
Յրանսալ աղալլեթ »	87-09
Բօլ »	89-20
Դըրմիլ աղալլեթ »	81-24
Պէհալ աղալլեթ ֆարը »	1-14
Մէթալ ֆարը »	
Պէլլեթ »	5-05
Պաղը »	118-5/4
Կէլլեթ գուրօն սթօնթօսու »	0/0 5 1/2

(Ն Լ Ի Ե Լ)

Բուլլեթին ուսուլլեթ հարալիլե տա
լիլլեթինե, իսթիլլեթ հաղթեթլեթ
լիլլեթին թաշթը իլլաւթիլլեթ օլաւաթ
աղալ օլունան մէհիլլեթ գաւար վե
րիլլեթիլ իլլալ, Բուլլա թէպաւաթ
տան պուլլուլաւաթին ճիլլեթին իլլա
մէթիլ աղալլեթինե միլաթինա թու
թուլլեթաւաթա, 15 սենէ միլաւտեթլեթ
լաւաթ իտէճէթլեթի կիլլի, վե միլա
տեթլեթ մէթիլլեթին 6 սենէսի մաւալ վե
թալիլլեթիլ սուրթթտէ, վե պաղը
Չսենէսի ալալիլլեթ վե իլլեթիլլեթ
նալլեթլեթ 2 սենէսի աղալլեթ տըր:
Պաղիլլեթ Նէթիլլեթին միլաւթիլ
աղալլեթլեթիլ իսթ, 9 սենէսի իլլա
րեթ օլուպ, պուլլուլ տալիլ 7 սենէսի
մաւալ վե թալիլլեթիլ սուրթթտէ, վե
պաղը 2 սենէսի տալիլ իլլեթիլլեթ սը
նըթընտա պուլլուլաւաթ տըր:

Տար իլլ ֆիլլեթին Նիլլաւաթ թալթ
պիլլեթին, իլլեթին վեթիլլեթ շաւա
տեթլեթաւա լաւա թալիլլեթիլ եալլեթ 6
ալլեթ թէնըլ իտիլլեթեթ տիր, 2իլլ օ
լունան իլլեթիլլեթ սընթիլլեթ տալիլ օ
լանլար, Նիլլաւեթ 36 սենէ լաւաթ
իտիլլ, անտէն սօնթ լաւաթիլլեթիլ աւ
թիլլեթեթին մուլաթ թալթ լաւաղընա
տալիլ գաւար վեթիլլեթ տիր:

Տէնիլլ ալլեթտալիլ գաւարալլեթ
գալլալլեթիլ

Ինիլլեթլեթաւա տաւաթըն շարթ գը
եթընտա, պաղը լիլաւաթ պուլլուլան
թէյս Նէհիլլեթին ալլեթտա, 500 եար
տա ուղալլեթլեթին, վե 200 եարտա
կէնիլլեթինե պաղը գաւարալլ օլուպ,
կէմիլլեթին կիտիլ կէլլեթինե պիլ տէ
րեթլեթ գաւար մանի օլունալլեթին
տան, պուլլալլեթ պաղալլեթալլ լալթ
մաւթ մուլաւաթին տալիլ իլլալլեթիլ ի
սէ տէ, զիլլեթ մէսարիլլեթ միլալլեթ
օլաւաթը, վե գալլալլեթաւա լաղըմ
կէլլեթ թալլալ 120 պին գաւաթ մէսա
մէթլեթին օլունալլեթին, պիլ գալ
միլլեթ լիլաւաթ միլալլեթ պուլլուլաւ
ղու ճիլլեթլեթ, պուլլուլալլ սարթը նա
ղալ օլունալլեթ իտիլ:

Նէհիլլեթիլ վաւթթաւալլալ, թի
ճալթիլլեթին կիւնալլեթին իլլեթլեթին
ճիլլեթլեթ, գաւարալլ գալլալլեթաւ
ալլեթ կէլլեթլեթինե, պուլլեթ
պուլլուլ իլլին պիլ գուլաւաթ թէյ
թիլ օլունալլեթ, վե իլլալլեթ Պուլլուլաւ
վե ճիլլեթիլլեթին Եսթա մաւաթլեթին
տէլլեթալ տէլլեթ իլլին իսթիլլեթ օլու

նալլեթիլլեթ մաղիլլալլեթին պուլլու
լար հաղթընտա տալիլ իսթիլլեթ մէլ
գըլի միլալլեթաւա գօնուլլեթ, վե
նիլլալլեթ պիլ թանէսի ճէլլ օլունա
րալ, 5 էր գաւաթ տէրիլլեթին օլ
մաղ իլլալլեթաւա օն գաւաթ օլա
րալ 2 տէլլեթ ալլալլալ, պաղալլեթ մա
ղալլեթաւա եաղըմալ օլան պիլ Նէլլ
եթլիլ էնղա վաղ վե իսթիլլեթ օլունա
րալ ալլեթ վեթիլլեթ, վե թալլեթ իր
տէլլիլ պէլլեթին օլան գաւաթ թէյ
թալլալլեթալ, պաղալլեթ տիլլեթալլ
վաւթթաւալլա գալլալլեթալլ, վե իլ
գաւաթ տէրիլլեթին պիլ տէլլեթ ան
ճաղ 10 տաղըգաւաթ ալլալլեթ ճիլլեթ
լե, կէլլեթ 1874 սենէսիլլեթ գաւաթ
թալլալլեթ քաւաթլեթ գալլալլեթաւա
մէլլեթ օլունալլեթ թալլալլեթ օլուն
մուլ տուր:

—Միլլեթլեթալ իսթիլլեթ Նաթօ
լեթուն վաւթթեթլեթին, ինիլլեթլեթ
րաւա հիլլեթլեթ թաղալլեթաւա
տիր օլունալլեթ տուր:

Միլլալլեթ յիլլեթ սէրլեթիլ զալլեթ
սի 120 պին ինիլլեթ լիլաւաթալ պալլ
օլուպ, վաւթթեթլեթին իլլեթիլլեթ
ճալլալլեթին իսթիլլեթիլլեթալ,
վե օլլունա տալիլ եալլեթ թաղըն
եանի սալլեթալլ հաղթըն միլաւ
պըրաղմը օլունալլեթ զաղթեալալլա
օլունալլեթ տուր:

—Յրանսա հիլլեթլեթի ճիլլեթ
լիլլեթին, միլլեթլեթալ Նաթօլլեթ
միլաւաթլեթիլ հիլլեթլեթլեթին թալլալ
օլունան մաւաթլեթին օլունալլեթիլ
հաւաթլեթին իլլեթիլլեթ օլունա
ղունալլեթ, իլլալլեթ մուլաւաթ
պիլլեթլեթ Նաթօլլեթ վաւթթեթլեթին 3 միլ
լեթ ֆրանգ գաւար Յրանսա լաղըն
սիլլեթալ ալաւաթ լաղը թէյլլեթին իլլ
միլ, վե պու սուրթթտէ միլալլեթ յիլլ
միլլեթ մալլեթ իլլալլեթ օլունա
ղունա տալիլ քաւաթ Յրանսալլ զաղթ
թալլալլեթալ կէթիլլեթին հալալլալլ
րաղընտալլեթալ իլլալլեթ պուլլուլ
տուլլալլեթ անլալլեթ իսթիլլեթին, Նաթօ
լեթ թալլալլեթալ օլան 19 ունուլ Ասր
նալլ զաղթեթալ եաղըն տուր:

—Ինիլլեթլեթաւա աղալլեթ զալլիլ
լեթիլ մուլաւաթլեթալ լիլլեթլեթիլ աղլեթ
լիլլեթ միլալլեթալ իլլեթիլլեթիլ հալալլեթ
լէն սենէ պու ուսուլ րալլալլեթ օլա
րալլալլալ լաղլ օլունալլեթ օլունալլեթ
պաղը զէնիլլեթ զալլիլլեթ Եսթիլ ու
սուլլեթ թէյլլեթին իլլալ օլունալլեթ
սը զըմիլլեթալ րալլալլեթլեթալ պիլ իս
թիլալ վիլլեթլեթ տիր:

—Ճիլլալլեթալ Գրօնիլլեթ նալլ զաղթ
թաւա շու վեթ իլլեթ եաղըմը տուր:
Դեկտ. 28 ինիլլեթ կիւնիլլեթ իլլալլեթ
նալլ սէթիլլեթ, Մարի-Սէլլեթլեթ նալլ
տա օլան սէթիլլեթիլ Ուսուլլեթալ աղալլ
ըր գուրալլեթ պուլլալլալլ պիլ լիլաւա
կէթլիլլեթլեթ տուր:

Մէթիլլեթ Տը իլլալլեթ նալլ սէթիլլեթ
գըլլեթ. 12 ինիլլեթ կիւնիլլեթ 30 տէրլեթ
տաղըգալ աղը լիլալլեթ իլլեթ, 17 տէրլեթ
ճէ 15 տաղըգալ լիլլեթ զալլիլ միլա
ւալլալ, տէնիլլեթ իլլեթլեթին պիլ սէթի
լեթ կէթիլլեթ, տիլլեթ լիլլեթալլեթ
տա, Մարի-Սէլլեթլեթ իլլալլեթ պիլ Ա
մէրիլլեթ կէթիլլեթ օլունալլեթ անլալլեթ
տուր:

Մէթիլլեթ սէթիլլեթին Եվլեթալ կէօ
րիլլեթիլլեթ զէմալ սանաղթ թաղալլեթ
տան կէթիլլեթիլ, պաղը եթլլեթլեթ
ալլեթ օլունալլեթ հալալլեթ, Եսթլեթ օլան
րիլլեթալ տալիլ եթլլեթ ճիլլեթլեթին
օլունալլեթալ, իլլալլեթ սիլլալլեթ զըպ
լե սէթիլլեթ իլլեթլեթ իտիլ, պու ա

բալլաք ալ կրածեա կէմիսինսն պիր
Ֆիրիգա ալլաք, տէրունինէ իքի զա-
պլթա իւն 8-10 նէֆէր գօնուլարադ
իւզէրինէ կէօնտէրիմիւ, վէ մէրգու-
ման, կիւզէրիմէսինէ չըգաղարընտա,
ինսանտան պիր էսէր կէօրիւմէմիւ, վէ
երեքիս իսէ, իւզէրիմէր մարգալը, վէ
իսպիրթօ իւն տօլու պիր թագըմ վա-
րիւտէն իպարէթ օլուպ, ճիւմէսի կիւ-
զէլճէ իսթիֆ օլունմուշ, վէ իսթիֆինէ
պիւլէ ալա իսպիլէ կէլմէմիւ օլունդուն-
տան, մէզըրի կէմինին տիկէր պիր
սէֆինէնէ չաթմասը վէ եալսօտ ֆուր-
թունտա թուրքումուշ վէ եա պիր
թաշա իսպալէթ իթմիւ կիպի հալլէր-
աէն տալի հիւ պիր էսէր օլմանբալ,
հաթթա կիւզէրիմէսինէ գալաֆաթը
պիւլէ ալա լէքէլէմէսի հալտէ, թա-
յիֆէսինին ճիւմէսի պիրտէն նէրէնէ
կիտիպ, վէ սէֆինէնէ նիւին թէրը
իթմիւքէրի անաշըլաւմալը տըր:

Տէրունինտէ տալի հիւ պիր կէօնա
սագաթըլը կէօրիւմէսինէ, տիրէք վէ
սէրէնէրի վէ պիւլէմիւլէ լէպաղիմաթը
եէրի եէրիւտէ օլունդունտան պաշգա,
հաթթա, գալաֆաթըն ճամարը պի-
լէ գըրըլմանբալ, հալի իւզէր տուրմա-
լարընա, վէ գալաֆաթըն գալաֆաթըն,
տա պուլունտան պիր առէտ մաթինալը
չալը վէ մուզիգա նօթալարընէն տա-
լի ըսլանմալ օլմալարընա նէզըրէն, հիւ
պիր ֆուրթունտա թէսաթիւֆ իթմէ-
տիկի թէպէյիսին իթմիւ իսէ տէ, պու-
քէյիթիւթտան տալի, թալիֆէսինին
սէֆինէնէ թէրը մէզպուրիէնէթիւթի
եինէ անաշըլաւմալը տըր:

Մուսխիւթէն գալաֆաթա տալըմը
պիր գըրըլմանբալ աշաղը ալընա-
րադ, գըրընտան չըգաղարընտա գալա
իւն պուլաշըր օլունդուն, վէ կիւզէր-
թէտէ աթիւ պաղը մահէլէրտէ գալա
ալէմաթի կէօրիւմէսինէ, մէզըրի կէ-
միտէ պուլունտան իթլէրտէն իթիսինին
տալի քէսիկէ պիր ալէաթ իւն քէսիւ-
միւ իտուկի կէօրիւմէսինին շիւքէն հա-
սըլ օլմուշ, վէ պուլունտան պաշգա
գալաֆաթա պիր չօնուգ նաշը պուլուն-
տուլունտան, պիր թագըմ լըրըսը-
լալըն կիրիպ պու հալէլէթիւթիւթի թէ-
պէյիսին իթմիւ տիր:

Սէֆինէնին հիսապ ժուրնալարընա
նաղար օլունտուգա, էն նիհանէթ
կիւն, դեկտ. 23ինճի կիւնիւ թարիսի ի-
լէ հիսապը կէօրիւմէսինին պիր ժուրնալ
պուլունտա, մուսխիւթէն պիր եաղը
թաշը իւզէրիմէսինէ կէօրիւմէսին հիսապալար
մահը մէզըրիւրուն 23ինճի կիւնիւ ալա-
ֆրանկա սաթթ 8է գալաֆաթ տէվաթ օ-
լունմուշ, վէ եէվմի մէզըրիւթտէ, սէ-
ֆինէ թուլ ճիւմէսի իւթիւթի գալաֆաթն շա-
րա կէլէրէք, նիհանէթ Աստուրուն ա-
տալարընա վասըլ օլունդուն կէօրիւ-
միւ տիր:

Գալաֆաթա միւթալիգ պաղը էշեա
իւզէրինտէ օլուն Պ. Ս. Պիրքս մարգա-
լարը միւթալի, յիւն նաթըն կէօնտէրի-
եօր իսէ տէ, շիւթիսինէ գալաֆաթ հիւ պիր
մալիւմաթ ալընալմալը տըր:

Մեղուն Հայաստանի տէ աթիւտէքի
հալաթիսիւթ օգունմուշ տուր:

« Բիրթա » լրագրի Օրլօլի թղթա-
կիւրը պատմումէ հետեւեալ հետաքրք-
րական անցքը. Տօրերին մի կին Օրլօլ
քաղաքի վերադառնում էր իւր գիւղը
մեծ ճանապարհով, նա քաղաքից տա-
նումէր իւր հետ 30 րուբլի, որ մանր
թղթագրանիւթի էին բաղկանում ճա-
նապարհին նորան հասնում է մի ան-
ծանօթ կոչման և վիճակի տէր ար-
մարդ, որ առաջարկում է գիւղացի
կնկան նստելու իւր ձիւ վերայ և այն-

պէս հասնելու իւր գիւղը: Կինը, վա-
րեցած գոլով յաճախ պատահած յա-
վըտակութիւններէ, մերթաւմէ այն
առաջարկութիւնը. այն ժամանակ ան-
ծանօթ մարդը սկսաւ ստիպողական
կերպով պահանջել, որ նա գնայ իւր
հետ: Երբ այս ևս ի զուր եղաւ. նա
կանգնացրեց ձին և ուղղակի սկսաւ
պահանջել փողերը: Երբ կինը յայտ-
նեց, որ ինքը փող չունի, յափշտա-
կողը որոշակի կերպով ցոյց տուեց փո-
ղերի տեղը, թէ նոքա պահած են
գուլպայի մէջ և յերաւի խլեց ողորմե-
լուց բոլոր փողերը: Միայն հենց այն
րօպէին, երբ կինը յանձնում էր փո-
ղերը, հողմը մի տասն րուբլանոց թուղթ
փաղցրեց չարագործի ձեռքից և տա-
րաւ մեծ ճանապարհով, Չկամենալով
այն կորցնել չարագործը ընկաւ ետե-
ւից, որ բռնէ փողը, թողնելով ձին
վախեցած գիւղացի կնկայ մօտ: Ա-
ռանց երկար մտածելու վախեցած կի-
նը նստաւ բալխի մէջ, յափշտակիչի
ընտիր ձին թռաւ և տարաւ կնոջ ուղ-
ղակի քաղաքը: Իւր յոյսերի մէջ խաբ-
ված մարդը ընկաւ կնոջ ետեւից, խոս-
տացաւ յետ տալ նորա փողերը և գեռ
ևս աւելացնել նոցա վերայ իրանից
էլ. բայց բոլորը զուր էր:

Օրէշ քաղաքը հասնելով կինը յայտ-
նեց ոստիկանութեան իւր գլխին ան-
յած անցքը: Չննեցին բալխիւրը և ինչ-
պէս գարմացան, երբ գտան նորա մէջ
մի արկղիկ, որի մէջ երեւցաւ 6000
ռուբլի դրամ: Ոչոք տէր չդառաւ այն
փողերին, իւր իրաւունքը յայտնելով:
Սկսան հետազոտութիւնը և մի անձն,
որ կասկածաւոր է երևում այն գոր-
ծի վերաբերութեամբ, արդէն բան-
տարկած է:

— Եւստիպիոս մեզ հաղորդում է մեր
թղթակից մեծ. Պ. Սադայ Ալէքսան-
դրեանցը հետեւեալը:

Այս տարի (1872) ինչպէս քաղա-
քում) նոյնպէս և նորա չըվալայքում
տշունքիւր առաջին օրերը անցան եր-
բեմն պարզ, երբեմն անձրևային: Դո-
րանից յետոյ մեծ մասամբ վիշումին
հարաւային մեղմ քամիք: Քաղաքա-
յին և մասնաւոր այգիների ծաղիկնե-
րը մեղ յիշեցնում էին գարնանային
օրերը: Ամառվայ երաշտութիւնից
կանգ առած ծառերը վարդենին, նո-
նենին, խնձորենին և այլք նորից սկը-
սեցին բողբոջիլ կանաչ տերեւներով:
Սպիտակ աստղաձև յասմիւլը շարու-
նակ զարգարւած էր իւր անուշահոտ
ծաղկով: Քաղաքական այգիում սալո-
րենին ծաղկեց և տուեց իւր պտուղը
պղպղի մեծութեամբ:

Աղստում, որ 36 վերստաշալի հե-
ռու է քաղաքիցը և ունի աւելի դաշ-
տային դիրք, սալորենին կատարեալ
կերպով հասցրեց իւր պտուղը, այն-
պէս որ մասնաւոր կերպով բերին բա-
ղար ծախելու: Չուարձասէր երիտա-
սարդներից շատերը առնում էին սալոր
և ընծայ ուղարկում իւրեանց ծանօթ-
ներին և բարեկամներին: Եւստիպիոս
Ղուրայ և Բագու սալորենի ուղարկող-
ներ եղան, այդ երեւոյթը իրապէս ա-
յսցոյցանելու համար:

— Ամսոյ 10 ին թիֆլիզում սաստիկ
հողմ էր, որ շատ վնասներ պատճա-
ռած է: Լուսմ ենք որ սալոր ու
կառքեր շուռ է տուել. շատ տների
տանիքները պոկել է, մինչև անգամ
շատերը քանդել: Երեկոյեան հողմը
մեղմացաւ և կերակի բոլորովին հան-
գարտ էր:

— Բուս լրագիր մը հաղորդումէ, որ

Վրացիկով կաղում կայ ծաղկի հիւան-
դութիւն և թէ այն տեղի ընթացիկան
գիմնադիտելի դիրկտորը դարձել է
դէպի աշակերտների ծնողքը, որ ե-
րեսայոց պատուաստեն ծաղիկ, եթէ
նոքա պատուաստած չեն և կամ շատ
ժամանակ է անց կացել նոցա պատ-
ուաստելուց յետոյ:

— Նոյն լրագրում կարդում ենք,
որ Մոզգոլում սովորութիւն կայ ամեն
ժամանակ թուղթ խաղալիս 20 կ. փող
ժողովել դրամագուլի կազմելու քա-
ղաքի խեղճ բնակիչներին հիւանդու-
թեան ժամանակ օգնելու գեղորայք
գնելու նպատակով:

— Ամերիկայում վերջին ժամանակ-
ներում սկսան թուղթ շինել ձկան մը-
սից:

Չուկը լուսնում են արջապի իւղով
(կուպարոս), յետոյ կրաշոթ իւղային
հիւթը հեռացնելու համար, մանրաց-
նում են դորա համար յարմարաւորած
մեքենայով և յետոյ մաքրում են քի-
միական զանազան գործողութիւննե-
րով: Այս ձևով ստացուած զանգուա-
ծից շինում են շտալա թուղթ, փոքր
ինչ թափանցիկ և արտաքին ձևով նը-
մանութիւն ունի մագաղաթին:

— Ամսոյ 13 ին երեկոյեան ութ
ժամին Ներսիսեան ուսումնարանի դի-
մաց իշխան Մուխրանսկու տան կահ-
կարասեաց խանութները հրդեհ ըն-
կան: Քաղաքիս հրդեհ հանգցնողնե-
րը ժողովուրդի միաբան օգնականու-
թեամբ կարողացան այդ սարսափելի
երևոյթին առաջն առնելու ժամը 12
ին, կէս գիշերին:

Ալթ խանութ միայն կարողացաւ
այրուիլ: Բաղդաւորապէս ոչինչ վնաս
չեղաւ մարդկանցը, իսկ խանութա-
տէրների կորուստը մեծ էր, ինչ որ
խանութում օպորտնէ կոր բոլորը կը-
րակի զոհ դարձաւ:

ՀԱՄԱՅՆՈՒՄՆ

Թղթակցութիւն Մեղուն Հայաստանի լրագրի
Ես ահա կանգնած եմ մի գեղեցիկ
տեղ — Համգլիսի ման սարի ստորոտը:
Առաջիցս անցնում է փոշտայի ճանա-
պարհը, սաստիկ բարձրանալով Դիլի-
ջանից դէպի իմ կանգնած ամենաբար-
ձըր տափարակը և ապա կրկին ցած-
նալով դէպի Ղարաքիլիսան, գնում է
Ալեքսանդրապոլ: Ուրեմն, իմ կանգ-
նած տեղը ներկայացնում է մի բարձ-
րագոյն տափարակ, պատած հիւսիսից
Համգլիսիանով, իսկ հարաւից Գոգչու
սարերի շարունակութեամբ:

Այս բարձր տափարակի վերայ կա-
րող էք նկատել միմիայն երեք գիւղ
միմեանցից երկու վերստ հեռաւորու-
թեամբ: Դիլիջանից երկուրդ ռուս վ. օսք-
րեսնեկայ և Նիկիտենեկայ, իսկ երրոր-
դը հայ — Բօգի գիւղը անուանով: Այս
վերջինը իւր անունը ստացել է նորա-
նից, որ այդ տափարակը բարձր լինե-
լով միշտ միաբազմին (բօզ) ամպերի
տակ է սեղմուած: Այս բարձրութիւ-
նից է ստանում իւր սկիզբը Ղաղախու
գաւառով անցնող Աղստեւ գետը, որի
հետ կապ են այս տեղերը գրողի ման-
կական ուրախալի յիշողութիւնները:
Բօզի գիւղը բաղկանում է մօտ 250 տը-
ներից, վ. օսքերեսնեկան 68 տնից, իսկ
Նիկիտենեկան 33 տնից: Այս վերջին եր-
կու գիւղի բնակիչքը ռուս Մալական-
ներ են, որոնց 40 կամ 41 թուականին
կառավարութիւնը, իբրեւ հայաժողով
աղանդաւորների, քչի է Տամբովի
Դուբերնայից դէպի Համգլիսիան ըս-
տորոտը:

Համամտեցէք միմեանց հետ այդ
երեք գիւղերը: Ռուս գիւղերի վայ-
տաչէն, ծառաղարդ, ապակիէ պատու-
հաններով տները կանգնած են կար-
գով, ճակատ ճակատի, ճանապարհի
երկու կողմից և նորա երկարութեամբ
իսկ Հայ գիւղը ցան և ցիր ընկած, ա-
ռանց կանոնաւոր ճանապարհի, ան-
կարգ, առանց պատուհանների. (բայց
կան երկու քարաչէն և պատուական
տներ) կիսով չափ ընկած գետնի մէջ
և հեռուից երեւում է իբրեւ աւերակ:
Տների վերեւ գտնվում է մի ահագին
երդիկ, որանցից անձրեւը և ձիւնը
անխնայ թափվում է միջի բնակիչների
ողորմելի գագաթներին: Ռուս գիւ-
ղերումը դուք կը տեսնէք դարձու-
թիւն, սալագործութիւն, աղիւսա-
գործութիւն, կաշուեգործութիւն, հիւանդութիւն և այլ արհեստներ: Իսկ
հայ գիւղումը Ռուս կանայքը
հանում են կտաւատի արմատից թելեր
չապիկ գործելու, իսկ Հայերը գուլիս-
ները շարժում են նոցա յիմարութեան
վերայ:

Ռուս կանայքը աթուռի վրայ նըս-
տած, առանց դժուարութեան, ոտքի
շարժուածով ճահրայ մանում են. իսկ
հայ կանայք ուսերը կոտրտելով պը-
տտացնում են Նոյից մնացած երեք
փութանոց ափական ճահրան: Ռուս-
ները բանեցնում են թեթև սալակ
անիւների վերայ, իսկ հայերը, դեռ
ևս բանեցնում են այն ծանրագոյն
աթաթակաչէն անիւները, որ կէս ար-
շըն խոր մանում է գետնի մէջ: Ռուս-
ները 9 լուծ անասուններով բանեցը-
նում են երեք գուլթան, իսկ հայերը
նոյնքան անասուններով բանեցնում են
միայն մի գուլթան:

Ռուսները ցանում են գետնախնձոր,
իսկ հայերը նոցանից գնում են: Ռուս-
ները ձմեռային ժամանակ ֆուրգոնով
վարձու ապրանք են տանում զանազան
քաղաքներ, իսկ Հայերը ծալապատիկ
նստում են կրակի շուրս կողմը կամ գո-
մերի մէջ, Ռուսները թողնելով իւրեանց
կալ կասկուն անպիտան ձեւը, ընդու-
նել են Հայոց, իսկ Հայերը նոցանից
ոչինչ չեն ընդունել: Բաւական է, թող-
նենք համամատուցութիւնը, Նիկիտենեկա-
յից երկու վերստ հեռաւորութեամբ
դէպի Դիլիջան գտնվում է երկու տե-
սակ հանգալին ջուր, մինը սաթի վե-
րայ, իսկ միւսը Աղստեւի ափումը Հա-
մարեա ամենայն ամառ երեւանուց և
Ալեքսանդրապոլից գալիս են հիւանդ-
ներ այս ջրեղից օգուտ քաղելու: Համ-
գլիսիանու բարձր տափարակում բըս-
նում է, թէ և ուշ, լաւ ցորեն:

Բայց այդ երկրի յատկութիւնն
այս է, որ նորա վերայ, արտերի հետ
խառը, բանում է մի հասկ ունեցող
խոտ, որին տեղի բնակիչները անուա-
նում են «գիթ» հայ, բոտ որում դո-
րանից խառը հացից ուտողի գուլթը
պտտվում, ալբերը սեւանում և փոքր
ցանում: Նոյնը պատահում է և անա-
սուններին: Այդ միակ խոտն է, որ
բոլոր հասկային խոտերի մէջ վնասա-
կար է: Դրով անունը բուսաբանների
լեզուով անվում է Էլօրիում տէմուլէն-
տումն:

Քաղաքներուն

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԻՔԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

Գալաթառ Բէնճէլմալի քաղաքընտա
Ղ. 29 իսի խանընտա